A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (második tanács)

2020. június 25.*

„Fellebbezés – Közszolgálat – Európai Parlament – Szerződéses alkalmazott – Az Európai Unió tisztviselői személyzeti szabályzatának 12a. és 24. cikke – Lelki zaklatás – Segítségnyújtás iránti kérelem – A meghallgatáshoz való jog – A segítségnyújtás iránti kérelem elutasítása – Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 41. cikke – A bírósági felülvizsgálat terjedelme”

A C-570/18. P. sz. ügyben,

H (képviseli: A. Tymen avocate)

fellebbezőnek

az Európai Unió Bírósága alapokmányának 56. cikke alapján 2018. szeptember 10-én benyújtott fellebbezése tárgyában,

a másik fél az eljárásban:

az **Európai Parlament** (képviselik: E. Taneva és T. Lazian, meghatalmazotti minőségben)

alperes az elsőfokú eljárásban,

A BÍRÓSÁG (második tanács),

tagjai: A. Arabadjiev tanácselnök, T. von Danwitz és A. Kumin (előadó) bírák,

főtanácsnok: H. Saugmandsgaard Øe,

hivatalvezető: V. Giacobbo-Peyronnel tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2019. november 13-i tárgyalásra,

a főtanácsnok indítványának a 2020. január 29-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Fellebbezésével a fellebbező az Európai Unió Törvényszéke 2018. június 29-i HF kontra Parlament ítéletének (T-218/17, a továbbiakban: a megtámadott ítélet, EU:T:2018:393), hatályon kívül helyezését kéri, amely ítéletben a Törvényszék elutasította egyrészt a fellebbezőnek az Európai Parlament 2016. június 3-i azon határozatának megsemmisítésére irányuló keresetét, amelyben ezen intézmény

* Az eljárás nyelve: francia.

munkaszerződés megkötésére jogosult hatósága elutasította a 2014. december 11-én benyújtott segítségnyújtás iránti kérelmét, másrészt az állítása szerint az ezen hatóság által az említett segítségnyújtás iránti kérelem kezelése során elkövetett jogsértések miatt őt ért kár megtérítése iránti kérelmét.

2 Csatlakozó fellebbezésében a Parlament azt kéri, hogy a Bíróság helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet a Törvényszék által annak 80–81. és 123. pontjában megvalósított téves jogalkalmazás miatt, utasítsa el az elsőfokú eljárásban előterjesztett keresetet, és a fellebbezőt kötelezze a költségek viselésére.

Jogi háttér

3 Az Európai Unió tisztviselői személyzeti szabályzatának a jogvita idején hatályos változata (a továbbiakban: személyzeti szabályzat) 12a. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A tisztviselő tartózkodik a pszichológiai [helyesen: lelki] vagy szexuális zaklatás minden formájától.

[…]

(3) »Pszichológiai zaklatás« [helyesen: lelki zaklatás]: bármely olyan helytelen magatartás, amely egy időszak során ismétlődően vagy rendszeresen előfordul, és olyan fizikai magatartást [helyesen: olyan magatartást], szóbeli vagy írott nyelvhasználatot, gesztusokat vagy más cselekvéseket tartalmaz, amelyek szándékosak, és alkalmasak arra, hogy bármely másik személy személyiségét, méltóságát, fizikai vagy pszichológiai integritását [helyesen: testi vagy lelki épségét] aláássák.”

4 E személyzeti szabályzat 24. cikke így rendelkezik:

„Az Unió segítséget nyújt minden tisztviselőnek, különösen olyan személy elleni eljárásban, aki a tisztviselő vagy családtagjai sérelmére, a tisztviselő beosztása vagy feladatainak ellátása miatt fenyegetést, becsületsértést, rágalmazást, illetve bármely, személy vagy vagyon elleni támadást követett el.

Az Unió egyetemlegesen megtéríti a tisztviselőnek az ilyen esetben elszenvedett kárt, amennyiben azt nem a tisztviselő szándékos vagy súlyosan gondatlan magatartása okozta, és az elkövetőtől nem tudott kártérítést kapni.”

5 Az említett személyzeti szabályzat 90. cikke értelmében:

„(1) Az e személyzeti szabályzat hatálya alá tartozó bármely személy kérelmezheti, hogy a kinevezésre jogosult hatóság határozatot hozzon személyével kapcsolatban. A kinevezésre jogosult hatóság a kérelem benyújtásának időpontjától számított négy hónapon belül közli az érintett személlyel indokolással ellátott határozatát. Amennyiben ezen időszak végén a kérelemre nem érkezik válasz, ezt úgy kell tekinteni, mint a kérelemre adott visszautasító választ, amely ellen a következő bekezdésnek megfelelően panasszal lehet élni.

(2) Az e személyzeti szabályzat hatálya alá tartozó bármely személy panaszt nyújthat be a kinevezésre jogosult hatósághoz az őt hátrányosan érintő intézkedés ellen; ez arra az esetre is vonatkozik, amikor az említett hatóság határozatot hozott, és arra az esetre is, amikor az elmulasztotta a személyzeti szabályzatban előírt intézkedés elfogadását. A panaszt három hónapos határidőn belül kell benyújtani. […]

[…]

A kinevezésre jogosult hatóság a panasz benyújtásának időpontjától számított négy hónapon belül közli az érintett személlyel indokolással ellátott határozatát. Amennyiben ezen időszak végéig a panaszra nem érkezik válasz, ezt úgy kell tekinteni, mint egy vélelmezett elutasító határozatot, amely ellen a 91. cikknek megfelelően fellebbezni lehet.”

A jogvita előzményei

6 A jogvitának a megtámadott ítélet 1–33. pontjában ismertetett előzményei a következőképpen foglalhatók össze.

7 2005 és 2015 között a fellebbező, HF, különböző jogállású, azaz kisegítő, szerződéses vagy ideiglenes alkalmazottként dolgozott az Európai Parlament Tájékoztatási Főigazgatóságának audiovizuális egységénél.

8 A fellebbező a Parlament főtitkárának (a továbbiakban: főtitkár) címzett, és a munkahelyi zaklatással és annak megelőzésével foglalkozó tanácsadó bizottság (a továbbiakban: tanácsadó bizottság) elnökének, valamint a Parlament elnökének és a Személyzeti Főigazgatóság főigazgatójának (a továbbiakban: személyzeti főigazgató) másolatban eljuttatott 2014. december 11-i levelében a személyzeti szabályzat 90. cikkének (1) bekezdése alapján a személyzeti szabályzat 24. cikke szerinti segítségnyújtás iránti kérelmet nyújtott be (a továbbiakban: segítségnyújtás iránti kérelem). A fellebbező pontosabban azt kérte, hogy sürgős intézkedéseket hozzanak annak érdekében, hogy közvetlenül védjék őt a feltételezett zaklatójával szemben, és a Parlament munkaszerződés megkötésére jogosult hatósága indítson igazgatási vizsgálatot a tények valódiságának megállapítása iránt.

9 E kérelem alátámasztása érdekében a fellebbező arra hivatkozott, hogy az audiovizuális egység vezetője (a továbbiakban: egységvezető) részéről a személyzeti szabályzat 12a. cikke értelmében vett lelki zaklatás érte. Ez a zaklatás – többek között a szolgálati értekezleteken – magatartásban, szóban és írásban nyilvánult meg.

10 2015. február 4-i levelében a személyzeti főigazgató arról tájékoztatta a fellebbezőt, hogy az egységvezetőtől való távoltartásra vonatkozó intézkedést fogadtak el a javára, amely a látogatási programok egységéhez való beosztását tartalmazta.

11 A személyzeti főigazgató 2015. december 8-i levelében tájékoztatta a fellebbezőt azon szándékáról, hogy a segítségnyújtás iránti kérelmet megalapozatlannak nyilvánítja, többek között az audiovizuális egység egységvezetőjének, valamint ezen egység tizennégy tisztviselőjének és alkalmazottjának a tanácsadó bizottság általi meghallgatása alapján.

12 A fellebbező a 2015. december 17-i levelében a tanácsadó bizottság – szerinte – „vizsgálati” jelentésének közlését kérte. E kérelmet a 2016. február 5-i levél megismételte.

13 A személyzeti főigazgató 2016. február 9-i levelében 2016. április 1-jei határidőt tűzött a fellebbezőnek a segítségnyújtás iránti kérelem elutasítására vonatkozó szándékával kapcsolatos észrevételek megtételére. Egyebekben rámutatott, hogy a tanácsadó bizottság csak egy olyan véleményt juttatott el hozzá, amelyben HF esetében megállapította a lelki zaklatás hiányát. Ezzel összefüggésben alapesetben a tanácsadó bizottságnak nem kellett közölnie vele a zaklatással kapcsolatos belső szabályzat 14. cikke szerinti jelentést, mivel a tanácsadó bizottság ilyen jelentést csak akkor készít, ha az megállapítja a lelki zaklatás fennállását.

14 A fellebbező 2016. április 1-jén előterjesztette írásbeli észrevételeit, amelyekben fenntartotta, hogy az egységvezető irányában tanúsított magatartása a személyzeti szabályzat 12a. cikke értelmében vett „lelki zaklatást” valósított meg, többek között vitatta a személyzeti főigazgató azon állítását, mely szerint a tanácsadó bizottság nem készített a zaklatással kapcsolatos belső szabályzat 14. cikke szerinti

jelentést, csupán egy véleményt. E tekintetben arra hivatkozott, hogy a személyzeti főigazgató azzal, hogy megtagadta tőle a tájékoztatást a tanácsadó bizottság valamennyi végkövetkeztetésére vonatkozóan, megsértette a védelemhez való jogát és megfosztotta észrevételeit a hatékony érvényesülésüktől.

15 A személyzeti főigazgató munkaszerződés megkötésére jogosult hatóságként eljárva a 2016. június 3-i határozatában elutasította a segítségnyújtás iránti kérelmet (a továbbiakban: vitatott határozat). E határozatban többek között kifejtette, hogy a fellebbezőt teljeskörűen és részletesen tájékoztatták azon okokról, amelyek alapján a személyzeti főigazgató 2015. december 8-án a segítségnyújtás iránti kérelmét elutasítani szándékozott. Ezenkívül a személyzeti főigazgató szerint egyfelől a fellebbező nem rendelkezett semmilyen személyes joggal arra, hogy közöljék vele a tanácsadó bizottság vizsgálati jelentését, véleményét vagy jegyzőkönyvét. Másfelől a személyzeti főigazgató fenntartotta a 2015. december 8-i levelében ismertetett elemzést, és annak megfelelően úgy döntött, hogy a fellebbező által leírt helyzetet nem ismeri el a személyzeti szabályzat 12a. cikke értelmében vett „lelki zaklatás” fogalmába tartozónak.

16 2016. szeptember 6-i levelében a fellebbező a személyzeti szabályzat 90. cikkének (2) bekezdése értelmében panaszt nyújtott be a vitatott határozattal szemben. Panasza alátámasztására a védelemhez való jogainak, az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta) 41. cikkének, a meghallgatáshoz való jogának és a kontradiktórius eljárás elvének megsértésére, valamint a tanácsadó bizottság által folytatott eljárás során megvalósított eljárási szabálytalanságokra, nyilvánvaló értékelési hibákra, a személyzeti szabályzat 12a. cikkének és 24. cikkének megsértésére, valamint a segítségnyújtási kötelezettség és a gondoskodási kötelezettség megsértésére hivatkozott.

17 Az említett panaszt a főtitkár 2017. január 4-i határozatával a munkaszerződés megkötésére jogosult hatóságként eljárva elutasította.

18 A fellebbező azon kifogására vonatkozóan, mely szerint a munkaszerződés megkötésére jogosult hatóság nem közölte a tanácsadó bizottság véleményét és a tanúk meghallgatásáról szóló jelentéseket, a főtitkár többek között megállapította, hogy a 2013. július 11-i Tzirani kontra Bizottság ítéleten (F-46/11, EU:F:2013:115), és a 2015. szeptember 23-i Cerafogli kontra BCE ítéleten (T-114/13 P, EU:T:2015:678) alapuló ítélkezési gyakorlatban nem áll fenn a munkaszerződés megkötésére jogosult hatóság kötelezettsége arra, hogy e dokumentumokat a fellebbező részére átadja, többek között azért sem, mivel a Parlamenten belül a tanácsadó bizottságnak a legteljesebb titoktartás mellett kell működnie, és az általa készített anyagok titkosak. Márpedig az ügyben közreműködők, többek között a tanúk szólásszabadságának biztosítása érdekében a munkaszerződés megkötésére jogosult hatóság nem továbbíthatja az említett iratokat a fellebbező részére.

19 A jelen ügyben a személyzeti szabályzat 12a. cikkének (3) bekezdése értelmében vett „lelki zaklatás” fennállását illetően a főtitkár úgy ítélte meg, hogy „[a fellebbező] által hivatkozott tények összességükben nem tűnnek úgy, mint amelyek az egységvezető által egy beosztottal szemben tanúsított visszaélésszerű magatartásnak minősülnek”.

A Törvényszék előtti eljárás és a megtámadott ítélet

20 A Törvényszék Hivatalához 2017. április 12-én benyújtott beadványában a fellebbező keresetet indított egyrészt a Parlament munkaszerződés megkötésére jogosult hatóságának a fellebbező által 2014. december 11-én benyújtott segítségnyújtás iránti kérelmét elutasító, 2016. június 3-i parlamenti határozata megsemmisítése iránt, másrészt a munkaszerződés megkötésére jogosult hatóság által e kérelem kezelése során elkövetett jogsértésekből eredő, azon kár megtérítése iránt, amelyet a fellebbező véleménye szerint elszenvedett.

21 Megsemmisítés iránti kérelmének alátámasztása érdekében a fellebbező három jogalapra hivatkozott, amelyek közül az első a védelemhez való jog megsértésén, a Charta 41. cikkének megsértésén, a meghallgatáshoz való jog megsértésén és a kontradiktórius eljárás elvének megsértésén, a második eljárási hibákon, pontosabban azon, hogy a tanácsadó bizottság által folytatott eljárás szabálytalan és részrehajló volt, valamint a harmadik nyilvánvaló mérlegelési hibán, a segítségnyújtási kötelezettség és a gondoskodási kötelezettség, valamint a személyzeti szabályzat 12a. és 24. cikkének megsértésén alapul.

22 A fellebbező a kártérítési kérelmei alátámasztásaként arra hivatkozik, hogy nem vagyoni kárt szenvedett abból fakadóan, hogy a munkaszerződés megkötésére jogosult hatóság jogellenesen járt el a segítségnyújtás iránti kérelme elbírálása során. Ezen okokból kártérítés címén 70 000 euró megítélését kérte. Másfelől a fellebbező a vizsgálati eljárást, azaz a jelen ügyben a tanácsadói bizottság munkáját érintő szabálytalanságokból eredő nem vagyoni kár megtérítéseként 20 000 euró kiegészítő összeg megtérítését kérte. Ekképpen a fellebbező szerint a munkaszerződés megkötésére jogosult hatóság megsértette többek között az észszerű határidő elvét a segítségnyújtás iránti kérelem elbírálása során.

23 A Törvényszék a megtámadott ítélettel a keresetet mint megalapozatlant teljes egészében elutasította.

A felek kérelmei

A fellebbezési kérelmek

24 Fellebbezésében a fellebbező azt kéri, hogy a Bíróság:

– helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet, és következésképpen

– adjon helyt a fellebbező első fokon előterjesztett kérelmeinek;

– semmisítse meg a megtámadott határozatot;

– kötelezze a Parlamentet a méltányosan 90 000 euróra becsült nem vagyoni kára megtérítésére; és

– a Parlamentet kötelezze az első- és másodfokú eljárásban felmerült valamennyi költség viselésére.

25 A Parlament azt kéri, hogy a Bíróság:

– nyilvánítsa a fellebbezést megalapozatlannak és

– a fellebbezőt kötelezze a költségek viselésére.

A csatlakozó fellebbezésben szereplő kérelmek

26 Csatlakozó fellebbezésében a Parlament azt kéri, hogy a Bíróság:

– helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet;

– érdemben hozzon határozatot a kereset elutasítása érdekében, és

– a fellebbezőt kötelezze a költségek viselésére.

27 A fellebbező azt kéri, hogy a Bíróság:

– hagyja helyben a megtámadott ítéletet az ezen ítélet 80., 81. és 123. pontjában megállapított elvek tekintetében;

– helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet annyiban, amennyiben az elutasította a fellebbező kérelmeit, és következésképpen

– adjon helyt a fellebbező első fokon előterjesztett kérelmeinek;

– semmisítse meg a megtámadott határozatot;

– kötelezze a Parlamentet a méltányosan 90 000 euróra becsült nem vagyoni kára megtérítésére; és

– a Parlamentet kötelezze az első- és másodfokú eljárásban felmerült valamennyi költség viselésére.

A csatlakozó fellebbezésről

A felek érvei

28 Csatlakozó fellebbezésének alátámasztására a Parlament két jogalapra hivatkozik, amelyek közül az első azon alapul, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor a megtámadott ítélet 81. pontjában azt állapította meg, hogy ezen intézménynek meg kellett volna küldenie HF részére a tanácsadó bizottság véleményét, a második pedig azon, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 123. pontjában tévesen alkalmazta a jogot, mivel nem szorítkozott a nyilvánvaló értékelési hiba vizsgálatára.

29 A fellebbező vitatja ezt az érvelést.

A Bíróság álláspontja

30 Először is emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság feladata, hogy hivatalból figyelembe vegyen minden, a fellebbezés vagy a fellebbezés jogalapjai elfogadhatóságára vonatkozó kérdést (lásd ebben az értelemben: 2008. február 28-i Neirinck kontra Bizottság ítélet, C-17/07 P, EU:C:2008:134, 38. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

31 E tekintetben hangsúlyozni kell egyrészt, hogy az Európai Unió Bíróságának alapokmánya 56. cikkének első és második bekezdése értelmében a Törvényszék eljárást befejező határozata ellen bármelyik fél fellebbezést nyújthat be, akinek indítványait egészben vagy részben elutasították.

32 Másrészt, a Bíróság eljárási szabályzata 178. cikkének (1) bekezdése megköveteli, hogy a csatlakozó fellebbezésben foglalt kérelmek a Törvényszék határozata egészben vagy részben történő hatályon kívül helyezésére irányuljanak.

33 A jelen ügyben, amint arra a főtanácsnok az indítványának 37. pontjában lényegében rámutatott, mivel a Törvényszék elutasította a fellebbező keresetét, és így a fellebbezőnek a vitatott határozat megsemmisítése iránti kérelmét, nem tekinthető úgy, hogy a Parlament pervesztes lett volna.

34 Mivel a csatlakozó fellebbezés két jogalapja valójában csak arra irányul, hogy a Törvényszék által a megtámadott ítélet 80–81. és 123. pontjában elvégzett elemzést illetően megváltoztassák az indokolást, e jogalapoknak nem lehet helyt adni (lásd ebben az értelemben: 2019. március 27-i Canadian Solar Emea és társai kontra Tanács ítélet, C-236/17 P, EU:C:2019:258, 75. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

35 Ebből következik, hogy a csatlakozó fellebbezés két jogalapját mint elfogadhatatlant el kell utasítani.

36 A Parlamentnek a költségek viselésére vonatkozó kérelmét illetően elegendő emlékeztetni arra, hogy az Európai Unió Bírósága alapokmánya 58. cikke szerint a fellebbezés nem vonatkozhat kizárólag arra, hogy a költségek viselésére mely felet kötelezték, vagy a költségek összegére. Márpedig, mivel a csatlakozó fellebbezés mindkét jogalapja elfogadhatatlan, a Parlament e kérelmének nem lehet helyt adni.

37 A fenti megfontolásokra tekintettel a csatlakozó fellebbezést teljes egészében el kell utasítani.

A fellebbezésről

38 Fellebbezésének alátámasztására a fellebbező három jogalapra hivatkozik. Az első a Charta 41. cikke (2) bekezdésének a) pontjában rögzített meghallgatáshoz való jog megsértésén alapul. A második a Charta 41. cikke (1) bekezdésének és a Törvényszéket terhelő indokolási kötelezettségnek a megsértésén, valamint az ügy iratai tartalmának és érveinek elferdítésén alapul. A harmadik a Charta 31. cikke (1) bekezdésének, a személyzeti szabályzat 12a. cikke (1) és (3) bekezdésének, valamint e személyzeti szabályzat 24. cikkének megsértésén alapul.

A felek érvei

39 A fellebbező szerint először is a Törvényszék megsértette a személyzeti szabályzat 12a. cikkének (1) és (3) bekezdését, valamint e személyzeti szabályzat 24. cikkét azzal, hogy a megtámadott ítélet 84. és 85. pontjában a segítségnyújtás iránti kérelem kezelésének csak egyik célját vette figyelembe, nevezetesen az érintett szolgálat nyugalmának visszaállítását, anélkül hogy figyelembe vette volna a másik célt, azaz a lelki zaklatás teljes körű tilalmát, amelyet ugyanakkor ezen ítélet 83. pontja felidézett.

40 Másodszor, a megtámadott ítélet indokolása hiányos és ellentmondásos, mivel a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy a tanúk meghallgatásáról szóló jelentéseket e tanúk névtelenségének védelme érdekében nem kell közölni a fellebbezővel. Ugyanis, noha a Törvényszék a megtámadott ítélet 80. pontjában pontosította, hogy a tanácsadó bizottság véleményét a tanúk névtelenségét tiszteletben tartó, nem bizalmas formában is el lehetett készíteni, a Törvényszék nem foglalt állást e kérdéssel kapcsolatban a meghallgatásról szóló beszámolókat illetően. Így a Törvényszék magyarázat nélkül nem ugyanazokat a szempontokat alkalmazza a szóban forgó két dokumentum közölhető jellegét illetően. A Törvényszék önmagának is ellentmondott annyiban, amennyiben nem vette figyelembe a tanúk meghallgatásáról szóló jegyzőkönyvek lehetséges anonimizálását, noha mind a tanácsadó bizottság véleményének, mind ezeknek a meghallgatásról szóló beszámolóknak a közlése ugyanazt a tanúk névtelenségének biztosítására vonatkozó célkitűzést szolgálja.

41 A fellebbező szerint mivel az általa a megtámadott ítélet 83–85. pontjában megállapított jogsértések alapján a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy a tanúk meghallgatásáról szóló jelentéseket nem kellett vele közölni mielőtt megteszi észrevételeit, a Törvényszék ezekkel megsértette a Charta 41. cikke (2) bekezdésének a) pontját, valamint a meghallgatáshoz való jogát.

42 Harmadszor, a fellebbező lényegében arra hivatkozik, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 89. pontjában hallgatólagosan, de szükségszerűen elismerte, hogy a meghallgatáshoz való jogát nem biztosították, elismerve, hogy a segítségnyújtás iránti kérelem elbírálásához a munkaszerződés megkötésére jogosult hatóságnak szüksége volt a meghallgatásról szóló jelentésekre a tanácsadó bizottság tömör jellegű véleményének kiegészítése érdekében.

43 Negyedszer, a fellebbező lényegében úgy véli, hogy bár a Törvényszék a megtámadott ítélet 90. pontjában elismerte, hogy a fellebbező a peres eljárás során a meghallgatásokról szóló jelentéseken alapuló új érveket terjesztett elő, amelyek a segítségnyújtás iránti kérelem kimenetelét illetően eltérő eredményre vezethettek, úgy vélte, hogy a meghallgatáshoz való jog nem sérült. A fellebbező szerint a Törvényszék ezen értékelése azon a téves előfeltevésen alapul, hogy a meghallgatásokról szóló jelentéseket nem kellett vele közölni.

44 Válaszul a Parlament lényegében úgy véli, hogy az első jogalapot mint megalapozatlant el kell utasítani.

45 A Parlament először is azt állítja, hogy a Charta 41. cikke (2) bekezdésének b) pontja értelmében a titkosság a meghallgatáshoz való jog jogos korlátja.

46 E tekintetben a Parlament kifejti, hogy a tanúk szólásszabadságának biztosítása érdekében az igazgatási vizsgálatok során a tanúvallomások bizalmas jellegét nemcsak az állítólagos zaklatóval, hanem a panaszossal szemben is elengedhetetlen biztosítani. Egyrészt ugyanis e bizalmas jelleg esetleges feloldása – különösen a peres eljárás során – akadályát képezheti az olyan semleges és objektív vizsgálat lefolytatásának, amelynek során a tanúvallomás tételére felhívott személyek vonakodás nélkül együttműködnek. Másrészt a bizalmas jelleg garanciákat nyújt e tanúknak, mivel azok így biztosítékkal rendelkeznek arra, hogy sem megtorlással, sem az érintett személyek részéről történő nyomásgyakorlással nem kell szembenézniük.

47 A Parlament hozzáteszi, hogy a vonatkozó belső szabályaival összhangban a tanácsadó bizottság elnöke biztosítja a tanúk számára, hogy vallomásuk továbbra is bizalmas marad.

48 Másodszor, a Parlament megjegyzi, hogy az érintett szolgálat nyugalmának visszaállítására irányuló célkitűzés kiegészítő jellegű, és elválaszthatatlan a zaklatás megszüntetésének célkitűzésétől. Így a bizalmas jelleg megszüntetése esetlegesen konfliktusokhoz vezethet a szolgálatban azáltal, hogy felszítja a szolgálaton belül esetlegesen fennálló ellentéteket. Következésképpen a fellebbező nem állíthatja, hogy a Törvényszék nem vette figyelembe a második célkitűzést.

49 Harmadszor, a Parlament hangsúlyozza, hogy egy meghallgatás anonimizálása, azaz a tanúk nevének kitörlése nem elegendő annak biztosításához, hogy a tanúvallomását megtevő személy beazonosítása lehetetlen legyen, mivel a tanú az egymást fedő információkon és különösen az általa igazolt tényeken keresztül is azonosítható.

50 Negyedszer, a Parlament azt állítja, hogy a fellebbezőnek 2016. április 1-jén teljes mértékben lehetősége volt arra, hogy a Charta 41. cikke szerinti meghallgatáshoz való jogát gyakorolja, mivel ebben az időpontban közölték vele azokat az indokokat, amelyek alapján az adminisztráció elutasította a segítségnyújtás iránti kérelmét. Ebben az összefüggésben a Parlament emlékeztet arra, hogy az uniós bíróság szerint a zaklatás miatti segítségnyújtás terén a segítségnyújtás iránti kérelem benyújtója nem részesül olyan széles körű jogi védelemben, mint a védelemhez való jog, de a megfelelő ügyintézéshez való jog tiszteletben tartása érdekében a Charta 41. cikke (2) bekezdése a) pontjának megfelelően meghallgatáshoz való jog illeti meg.

51 Következésképpen a Charta 41. cikkének helyes értelmezése azt jelentené, hogy a fellebbezőnek nem arra van joga, hogy a segítségnyújtás iránti kérelmének elbírálása keretében keletkezett valamennyi dokumentumot megkapja, hanem csak azon indokokról szerezhet tudomást, amelyekre az adminisztráció e kérelem elutasítására irányuló szándékát alapozta. Ebből szerinte az következik, hogy a fellebbező a meghallgatáshoz való jogának gyakorlása címén nem férhet hozzá a meghallgatásokról szóló jelentésekhez.

52 Ötödször, a fellebbezőnek a megtámadott ítélet 90. pontjára vonatkozó kifogását a Parlament hatástalannak tartja, mivel a fellebbező semmi esetre sem férhet hozzá olyan tanúvallomásokhoz, amelyek jellegüknél fogva bizalmasak. Még azt feltételezve is, hogy a fellebbezőnek volt ilyen joga, a Parlament úgy véli, hogy a fellebbező nem terjesztett elő olyan új érvet, amely hatással lehetett volna a személyzeti főigazgatónak a segítségnyújtás iránti kérelmet elutasító 2016. június 3-i határozatára.

A Bíróság álláspontja

53 Első jogalapjával a fellebbező lényegében azt kifogásolja, hogy a Törvényszék megsértette a Charta 41. cikke (2) bekezdésének a) pontjában biztosított meghallgatáshoz való jogot, mivel azt mondta ki, hogy az, hogy a vitatott határozat elfogadását megelőzően megtagadták tőle a tanácsadó bizottság által készített, a tanúk meghallgatásáról szóló jelentésekhez való hozzáférést, nem ellentétes e rendelkezéssel.

54 Először is meg kell állapítani, hogy a fellebbezőt a munkaszerződés megkötésére jogosult hatóság valóban meghallgatta a 2015. december 8-i levél alapján, amely kifejti azokat az indokokat, amelyek alapján a személyzeti főigazgató elutasította a segítségnyújtás iránti kérelmét. A fellebbező mindazonáltal nem rendelkezett sem a tanácsadó bizottság véleményével, sem pedig az e bizottság által lefolytatott meghallgatásokról szóló jelentésekkel annak érdekében, hogy megfogalmazhassa az észrevételeit a munkaszerződés megkötésére jogosult hatóság által e levélben a segítségnyújtás iránti kérelem elutasítása érdekében felhozott indokokra vonatkozóan.

55 Másodszor – amint arra a Törvényszék a megtámadott ítélet 73. és 74. pontjában emlékeztetett – a vitatott határozat, mivel elutasítja a segítségnyújtás iránti kérelmet, és ebből következően a lelki zaklatás hiányát állapítja meg, a fellebbezővel szemben hozott egyedi intézkedésnek minősül, amely őt a Charta 41. cikkének (2) bekezdése értelmében hátrányosan érinti.

56 Harmadszor pontosítani kell, hogy olyan eljárás során, mint amilyenről szó van, az állítólagos zaklatás áldozata – a megfelelő ügyintézés elve alapján – hivatkozhat a meghallgatáshoz fűződő jogra. A Charta „A megfelelő ügyintézéshez való jog” című 41. cikkének (1) bekezdésében ugyanis úgy rendelkezik, hogy mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit az Unió intézményei és szervei részrehajlás nélkül, tisztességes módon és észszerű határidőn belül intézzék.

57 E 41. cikk a (2) bekezdésében egyébiránt úgy rendelkezik, hogy a megfelelő ügyintézéshez való jog magában foglalja többek között mindenkinek a jogát arra, hogy az őt hátrányosan érintő egyedi intézkedések meghozatala előtt meghallgassák, mindenkinek a jogát arra, hogy a személyére vonatkozó iratokba a bizalmas adatkezeléshez, illetőleg a szakmai és üzleti titokhoz fűződő jogos érdekek tiszteletben tartása mellett betekintsen, valamint az igazgatási szervek azon kötelezettségét, hogy döntéseiket indokolják.

58 Így különösen a meghallgatáshoz való jog mindenki számára biztosítja azt a lehetőséget, hogy hasznos és hatékony módon ismertethesse az álláspontját minden közigazgatási eljárásban és minden olyan határozat elfogadása előtt, amely az érdekeit hátrányosan érintheti (lásd: 2019. április 4-i OZ kontra EBB ítélet, C-558/17 P, EU:C:2019:289, 53. pont).

59 Ennélfogva a Bíróság feladata annak vizsgálata, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta-e a jogot, amikor a megtámadott ítélet 82–87. pontjában azt állapította meg, hogy a meghallgatáshoz való jog nem foglalja magában azt a kötelezettséget, hogy a vitatott határozat meghozatala előtt átadják a fellebbezőnek a tanúk meghallgatásáról szóló jelentéseket. E tekintetben a Törvényszék kimondta, hogy az adminisztráció a lelki vagy szexuális munkahelyi zaklatás bármely formájára vonatkozó tilalom hatékony végrehajtásának biztosítása érdekében az állítólagos zaklatási ügyben a tanúk által a vitatott tényekre vonatkozóan előadott beszámoló elfogadásakor főszabály szerint előírhatja annak a tanúk javára történő biztosítását, hogy a tanúvallomásaikat mind az állítólagos zaklatóval, mind a feltételezett sértettel szemben bizalmasan kezeljék.

60 A Bíróság már megállapította, hogy az európai tisztviselőket érintő zaklatással kapcsolatos jogvitában azon személynek, aki zaklatás miatt panaszt nyújtott be a személyzeti igazgatósághoz, jogában állt az, hogy annak érdekében, hogy észrevételeit az érintett intézmény döntéshozatalát megelőzően hasznosan ezen intézmény elé terjessze, legalább a zaklatással vádolt személy és a különböző meghallgatott tanúk nyilatkozatainak összefoglalását közöljék vele, és ezen összefoglalást adott esetben a bizalmas adatkezeléshez fűződő jogos érdekek tiszteletben tartásával kellett közölni. A Bíróság rámutatott, hogy ez így van, mivel e nyilatkozatokat felhasználták az azon hatóságnak átadott jelentésben, amely úgy határozott, hogy nem ad helyt a panasznak, és amely tartalmazott olyan ajánlásokat, amelyekre e hatóság a határozatát alapította (lásd ebben az értelemben: 2019. április 4-i OZ kontra EBB ítélet, C-558/17 P, EU:C:2019:289, 57. pont).

61 A jelen ügyben a megtámadott ítélet 80. és 89. pontjából kitűnik, hogy a segítségnyújtás iránti kérelem elbírálásához a munkaszerződés megkötésére jogosult hatóságnak nem csak a tanácsadó bizottság véleménye, hanem a tanúk meghallgatásáról szóló jelentések is rendelkezésére álltak, amelyek átfogó és részletes képet nyújtottak e tények valóságáról, valamint arról, hogyan érzékelték ezeket a tényeket a szóban forgó egység személyi állományának tagjai.

62 Amint arra a főtanácsnok az indítványának 62. pontjában rámutatott, mivel a munkaszerződés megkötésére jogosult hatóság a vitatott határozat elfogadásakor figyelembe vette a meghallgatásról szóló jelentéseket, fontos volt, hogy a fellebbező ezekkel kapcsolatban kifejthesse álláspontját. A fellebbezőnek így különösen jogában állt az, hogy az észrevételei hasznos előterjesztése érdekében legalább a tanácsadó bizottság véleményének és a tanúk meghallgatásáról szóló jelentéseknek az összefoglalását közöljék vele, amennyiben a munkaszerződés megkötésére jogosult hatóság a vitatott határozatot ezekre az iratokra alapította.

63 Ugyanakkor az említett dokumentumoknak a fellebbezővel való közlését a bizalmas adatkezeléshez fűződő jogos érdekek tiszteletben tartásával kellett elvégezni, amelyeket így egyensúlyba kell hozni a meghallgatáshoz való joggal (lásd ebben az értelemben: 2019. április 4-i OZ kontra EBB ítélet, C-558/17 P, EU:C:2019:289, 57. pont).

64 A Törvényszék a megtámadott ítélet 83. pontjában úgy vélte, hogy az adminisztráció előírhatja annak a vizsgálat keretében meghallgatott tanúk javára történő biztosítását, hogy a tanúvallomásaikat bizalmasan kezeljék.

65 Márpedig ez az adminisztráció számára biztosított szabadság nem szükségszerűen összeegyeztethetetlen a zaklatást bejelentő személy meghallgatáshoz való jogának tiszteletben tartásával.

66 A tanúvallomások bizalmas jellegének és az általa védett cél teljesítésének biztosítása érdekében ugyanis – miközben meggyőződik arról, hogy a fellebbezőt ténylegesen meghallgatják a neki sérelmet okozó határozat meghozatala előtt, amint azt a főtanácsnok az indítványának 71. pontjában hangsúlyozta – bizonyos technikákat lehet alkalmazni, mint például a tanúvallomások anonimizálását, vagy akár azok tartalmának összefoglaló formájában való hozzáférhetővé tételét, sőt, a tanúvallomások tartalma egyes részeinek elrejtését (lásd ebben az értelemben: 2019. április 4-i OZ kontra EBB ítélet, C-558/17 P, EU:C:2019:289, 59. pont).

67 Márpedig a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy a munkaszerződés megkötésére jogosult hatóság nem sértette meg a fellebbező meghallgatáshoz való jogát azzal, hogy a vitatott határozat meghozatala előtt megtagadta a tanúk meghallgatásáról szóló jelentések részére történő megküldését, anélkül hogy megvizsgálta volna, hogy a bizalmas adatkezeléshez fűződő jogos érdekek tiszteletben tartása összeegyeztethető-e ezzel a joggal.

68 Ezenkívül hangsúlyozni kell, hogy a jelen ítélet 66. pontjában említettekhez hasonló technikákat éppen a Törvényszék előtti eljárás során alkalmazták, amely arra kötelezte a Parlamentet, hogy nyújtsa be a szóban forgó beszámolók anonimizált változatát, amelyet részben elrejtettek.

69 Következésképpen, amint arra a főtanácsnok az indítványának 76. pontjában rámutatott, a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor nem állapította meg, hogy a Charta 41. cikkéből eredő követelményekkel ellentétes, hogy a fellebbezővel nem közölték legalább a zaklatással vádolt személy és a különböző tanúk nyilatkozatainak összefoglalását, és hogy a fellebbezőt ezekre vonatkozóan nem lehetett meghallgatni, ezért ő nem került abba a helyzetbe, hogy a nyilatkozatok tartalmára hasznos észrevételeket tehessen, mielőtt a személyzeti főigazgató a fellebbezőt hátrányosan érintő vitatott határozatot meghozta.

70 A fentiekből következik, hogy a fellebbezés első jogalapját el kell fogadni és a megtámadott ítéletet hatályon kívül kell helyezni anélkül, hogy szükséges volna megvizsgálni a fellebbező által az e jogalap keretében kifejtett többi érvet vagy akár a fellebbezés többi jogalapját.

A Törvényszékhez benyújtott keresetről

71 Az Európai Unió Bírósága alapokmánya 61. cikke első bekezdésének második mondata értelmében a Bíróság a Törvényszék határozatának hatályon kívül helyezése esetén az ügyet érdemben maga is eldöntheti, amennyiben a per állása megengedi.

72 Emlékeztetni kell azonban arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlatból következően a védelemhez való jog – különösen a meghallgatáshoz való jog – megsértése csak abban az esetben vonja maga után a szóban forgó közigazgatási eljárás végén meghozott határozat megsemmisítését, ha e szabálytalanság hiányában ez az eljárás eltérő eredményre vezetett volna (2013. szeptember 10-i G. és R. ítélet, C-383/13 PPU, EU:C:2013:533, 38. pont; 2019. április 4-i OZ kontra EBB ítélet, C-558/17 P, EU:C:2019:289, 76. pont).

73 A jelen ügyben, amint az a jelen ítélet 69. pontjából következik, a Charta 41. cikkéből eredő követelményekkel ellentétes, hogy a fellebbezővel nem közölték legalább a zaklatással vádolt személy és a különböző tanúk nyilatkozatainak összefoglalását, és hogy a fellebbezőt ezekre vonatkozóan nem lehetett meghallgatni, ezért ő nem került abba a helyzetbe, hogy a nyilatkozatok tartalmára vonatkozóan hasznos észrevételeket tehessen, mielőtt a személyzeti főigazgató a fellebbezőt hátrányosan érintő vitatott határozatot meghozta. Márpedig, amint arra a főtanácsnok az indítványának 121–123. pontjában rámutatott, a közlés e hiánya olyan szabálytalanságnak minősül, amely elkerülhetetlenül érintette mind a tanácsadó bizottság véleményét, mind pedig a vitatott határozatot. Ha ugyanis a fellebbező lehetőséget kapott volna arra, hogy hasznosan meghallgassák, a fellebbező meggyőzhette volna a személyzeti főigazgatót arról, hogy a tényeket és a háttér különböző elemeit lehetséges e határozat szempontjából meghatározó módon másként is értékelni, továbbá eltérő súlyozást kell alkalmazni rájuk.

74 Ebből következően nem zárható ki, hogy a személyzeti főigazgatónak a fellebbező segítségnyújtás iránti kérelmére vonatkozó határozata pozitív lett volna.

75 Ennélfogva a vitatott határozatot meg kell semmisíteni.

76 A fellebbező által az őt ért kár megtérítése iránti kérelmet illetően meg kell állapítani, hogy a vitatott határozat megsemmisítése megfelelő jóvátételnek minősül bármely nem vagyoni kár tekintetében, amely a fellebbezőt a jelen esetben érhette.

77 Az e nem vagyoni kár megtérítése iránti kérelem tehát tárgytalan, és arról nem szükséges határozni (lásd ebben az értelemben: 2019. április 4-i OZ kontra EBB ítélet, C-558/17 P, EU:C:2019:289, 81. pont).

78 E körülmények között a fellebbező által az őt ért kár megtérítése iránt előterjesztett kérelmet el kell utasítani.

A költségekről

79 A Bíróság eljárási szabályzata 184. cikke (2) bekezdésének értelmében, ha a fellebbezés megalapozott, és a Bíróság maga hoz a jogvita kapcsán végleges határozatot, a Bíróság határoz a költségekről.

80 Ugyanezen szabályzat 138. cikkének (1) bekezdése értelmében – amely a 184. cikk (1) bekezdése szerint a fellebbezési eljárásban is alkalmazandó – a Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte.

81 Mivel a Parlament a kérelmei alapvető része tekintetében pervesztes lett, a fellebbező kérelmének megfelelően kötelezni kell a saját költségeinek viselésén kívül a fellebbező részéről az elsőfokú eljárás és a fellebbezési eljárás során felmerült költségek viselésére.

A fenti indokok alapján a Bíróság (második tanács) a következőképpen határozott:

1) **A Bíróság az Európai Unió Törvényszékének 2018. június 29-i HF kontra Parlament ítéletét (T-218/17, EU:T:2018:393) hatályon kívül helyezi.**

2) **A Bíróság megsemmisíti az Európai Parlament munkaszerződés megkötésére jogosult hatóságként eljáró személyzeti főigazgatójának 2016. június 3-i, az Európai Unió tisztviselői személyzeti szabályzata 24. cikke alapján HF által benyújtott segítségnyújtás iránti kérelmet elutasító határozatát.**

3) **A Bíróság a keresetet ezt meghaladó részében elutasítja.**

4) **A Bíróság az Európai Parlamentet kötelezi a saját költségein felül a HF részéről az elsőfokú eljárás és a fellebbezési eljárás során felmerült költségek viselésére.**

Aláírások